

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»

18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-2.04

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Кафедра ділової іноземної мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ В.Л. Іщенко

(підпис)

« _____ » _____

20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Латинська мова»

Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» <i>(назва)</i>
Спеціальність	035 Філологія <i>(код, назва спеціальності)</i>
Галузь знань	03 Гуманітарні науки <i>(код, назва галузі знань)</i>
ступінь вищої освіти	бакалавр <i>(бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>

Полтава – 2020

Укладач: Н.С. Руденко – ст. викладач кафедри ділової іноземної мови Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Робоча програма схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри ділової іноземної мови

Протокол засідання кафедри від 2 вересня 2020 р., № 1

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська»

д.ф.н., професор

_____ Бобух Н.М.
(підпис)

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з дисципліни	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	8
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	9
Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	14
Розділ 6. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу	17
Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації	19

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни
«Латинська мова»

1. Місце в структурно-логічній схемі підготовки – після вивчення навчальних дисциплін: – висхідна.
2. Кількість кредитів за ЄКТС - 2.
3. Кількість модулів - 2.
4. Вибіркова у відповідності до навчального плану
5. Курс - 1
6. Семестр – 2.
7. Кількість годин: – загальна кількість: 90._
– лекції -
– практичні заняття: 32
– самостійна робота: 58
– вид підсумкового контролю – екзамен – 2 семестр

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни

Метою курсу є забезпечення наукового підходу до розуміння ролі латинської мови у розвитку культурної історії Європи як уніфікатора європейської цивілізації і її впливу на мовну картину світу. Вивчення латинської мови має загально-філологічне спрямування, забезпечує більш глибоке розуміння структури і мовної системи, є засобом розвитку когнітивних здібностей, сприяє вивченню інших іноземних мов і вдосконаленню умінь користування рідною мовою, особистісному інтелектуальному становленню майбутніх спеціалістів, удосконаленню мовленнєвих компетенцій, а саме: лінгвістичних, соціолінгвістичних та прагматичних, які необхідні для ефективного функціонування у професійному світовому середовищі.

У результаті вивчення дисципліни «Латинська мова» студент має:

знати/розуміти: норми латинської фонетики і граматики та правила орфографії, основи синтаксису; місце латині в інтернаціональному словниковому фонді; морфологічні та синтаксичні основи утворення нових мов, стислість позначення понять та можливості латині щодо утворення похідних слів; роль латини як термінооснови, вплив латинської мови на матеріальну і духовну культуру.

уміти: користуватися латинською мовою на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; застосовувати знання основ латинської граматики, та спеціальної лексики для перекладу професійно-орієнтованих текстів; професійно діяти на

підставі знань з латинської мови як основи загально лінгвістичного світогляду; користуватися латинською мовою у професійній діяльності: здійснювати пошук інформації за завданням, проводити аналіз даних на підставі отриманих знань, необхідних для вирішення професійних завдань;

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій (ЗК 2)	Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку латинської мови як основи європейських мов і уніфікатора європейської цивілізації; Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту, (ПР 7)
2	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6);	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. (ПР 8)
3	Здатність проведення досліджень на належному рівні. (ЗК 13)	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють,

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
		розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. (ПР 12)
	<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>	
4	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. (СК 1) Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. (СК 2).	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності, Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії латинської мови (ПР 16).
5	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). (СК 7).	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, (ПР 17).
6	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. (СК 8) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузях економіки, менеджменту та фінансів. (СК 13)	використовувати в професійній діяльності знання з латинської мови як особливої терміноутворюючої системи

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма з курсу «Латинська мова» для студентів спеціальності 035б1 – «Філологія» професійного спрямування «Переклад» складена на основі навчальної програми дисципліни, затвердженої Вченою радою ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» 29.05.2015 р. (протокол № 9) і у відповідності до вимог Державної програми “Освіта”, Закону України “Про вищу освіту” та урахуванням Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти. Програма курсу є невід’ємним елементом гуманітарної освіти, і складовою частиною підготовки майбутніх фахівців, що спеціалізуються у сфері філології, усного та письмового перекладу.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва модуля, теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
Модуль 1 «»				
Тема 1. «Латинська мова у ієрархії індоєвропейських мов»	2	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 1</u></p> Історія латинської мови (ЛМ): архаїчний період, класичний – «золотий» та «срібний», пізня латина. Значення ЛМ як творчої основи наукових медичних, біологічних, юридичних, лінгвістичних та технічних термінів. GAUDEĀMUS	2	
Тема 2. Латинський алфавіт, голосні, приголосні, буквосполучення, їх походження та вимова	4	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 2</u></p> <u>Фонетика. Латинський алфавіт, голосні, приголосні, буквосполучення, їх походження та особливості вимови</u> Процеси деривації, лексичні запозичення, словотвірні елементи.	2	Л.ст. 31-33
		<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 3</u></p> <u>Фонетика. Вимова довгих і коротких голосних, йотація, іпсилон у словах грецького походження; вимова приголосних: позиційність, інтервокальність, запозичення. Буквосполучення з ‘h’: <i>ch, ph, rh, th, sch</i> та буквосполучення: <i>ngu, qu, su, ti</i></u>	2	Л.ст. 29-33

Назва модуля, теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
Тема 3. Дифтонги, диграфи, їх походження та вимова. <u>Грецькі корені та префікси.</u>	2	<u>Практичне заняття 4</u> <u>Дифтонги: ai, ei, ei</u> <u>Диграфи: ae oe</u> їх походження, особливості вимови. Приклади вживання. <u>Значення часто вживаних у науковій термінології грецьких коренів та префіксів, їх написання та вимова</u>	2	Л.ст. 24-25, 29-31
Тема 4. Складоподіл. Довгий та короткий склад. Наголос. Велика буква		<u>Практичне заняття 5</u> Складоподіл. Принципи поділу на склади. Довгий та короткий склад. Довгота та короткість суфіксів. Сполучення німих приголосних. Наголос. Правило наголосу Велика буква.	2	К. ст. 26-27 Л.ст.33-35
Тема 5. Синтаксис простого речення. Дієслово <i>esse</i> .		<u>Практичне заняття 6</u> Просте непоширене речення. Підмет, присудок, складений присудок, іменна частина, обставини, <u>неузгоджене означення. Заперечення. Порядок слів у латинській мові. esse як дієслово-зв'язка. Приклади</u>	2	К. ст. 37, 38-39
Тема 6. Морфологія. Граматична будова латинської мови. Частини мови.		<u>Практичне заняття 7</u> <u>Типи мови за граматичною будовою, характерні особливості синтетичного та аналітичного типу мови. Змінні й незмінні частини мови. Латинські терміни граматичних категорій.</u>	2	Л. ст.. 39-40

Назва модуля, теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
Тема 7. Іменник. Граматичні категорії іменника. Відміни іменників.		<u>Практичне заняття 8</u> Іменник: рід, число, відмінок, відміни – I-II, словникова форма. Особливості відмінювання іменників. Приклади.	2	К. ст..32-37
Тема 8. Прикметники. Відмінювання іменників з прикметниками Займенники. Займенникові прикметники. Прийменники	14	<u>Практичне заняття 9</u> Прикметники I та II відмін. Словникова форма прикметників. Визначення основи прикметників. Зразок відмінювання іменників з прикметниками. Займенники. Займенникові прикметники. Особливості відмінювання займенників різного типу. Вживання особових займенників у називному відмінку	2	К. ст..64-69
Тема 9. Дієслово та його структура. Граматичні категорії дієслова.	14	<u>Практичне заняття 10</u> . Структура латинського дієслова Граматичні категорії дієслова:число, особа, спосіб, час, дієвідміна. Основні форми дієслова. Зразки основних форм дієслова. Дієслівні основи	2	К. ст. 46-49 Л. ст.. 39-40-43
Тема 10. Тепершній час дійсного способу активного стану	14	<u>Практичне заняття 11</u> Тепершній час дійсного способу активного стану, способи утворення, тематичні голосні. Зразок відмінювання. Приклади вживання у реченні.	2	К. ст.. 49-52 Л. ст.. 44

Назва модуля, теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
Тема 11. Тепершній час дійсного способу пасивного стану. Пасивні конструкції	14	<u>Практичне заняття 12</u> Теперешній час дійсного способу пасивного стану, способи утворення, тематичні голосні. Зразок відмінювання. Приклади вживання у реченні. Активна і пасивна конструкції.	-	К. ст.. 51-52, 53
Тема 12. Наказовий спосіб теперішнього часу активного і пасивного станів. Заперечна форма наказового способу.		<u>Практичне заняття 13</u> Наказовий спосіб теперішнього часу активного і пасивного стану Заперечна форма наказового способу.		К. ст..52-53 Л. ст.. 45-46
Тема 13. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану		<u>Практичне заняття 14</u> Минулий час дійсного способу активного стану, способи утворення, тематичні голосні, заміна закінчення першої особи Зразок відмінювання. Приклади вживання у реченні.		К. ст.. 78-
Тема 14. Минулий час недоконаного виду дійсного способу пасивного стану		<u>Практичне заняття 15</u> Минулий час дійсного способу пасивного стану, способи утворення, тематичні голосні, заміна закінчення першої особи Зразок відмінювання. Приклади вживання у реченні.		К. ст.. 78-79
Тема 15. Майбутній час I активного і пасивного стану		<u>Практичне заняття 16</u> Майбутній час дійсного способу пасивного стану, способи утворення, тематичні голосні, заміна закінчення першої особи Зразок відмінювання. Приклади вживання у реченні.		К. ст.. 79-81

Назва модуля, теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського заняття			Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
Разом	90		32		58	

Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю знань

Об'єктами контролю є: робота студентів на практичних заняттях, якість та своєчасність виконання індивідуальних і домашніх завдань, поточних модульних робіт. Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекцій, практичних, перевірки виконання індивідуальних і домашніх завдань та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни.

Під час проведення лекцій застосовують такі методи контролю, як усне опитування студентів, дискусійне обговорення проблемних питань та ін.

Під час проведення практичних занять застосовують такі методи контролю, як усне та письмове опитування студентів з питань, визначених планом практичних занять, дискусійне обговорення проблемних питань із теми заняття, письмове виконання студентами тестів, навчальних і творчих завдань та ін.

Поточний контроль виконання студентами індивідуальних і домашніх завдань здійснюється за допомогою перевірки повноти та глибини аналізу розуміння проблеми.

Поточний контроль, який застосовується під час проведення поточних модульних робіт, здійснюється під час перевірки виконання відповідних тестів у письмовій формі або за допомогою відповідного програмного забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу, під час перевірки виконання практичних ситуацій у письмовій формі тощо.

Поточна успішність студентів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються за допомогою національної шкали оцінок.

Оцінювання рівня та якості знань студентів здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей і передбачає диференційований підхід.

Для поточного контролю застосовують такі **критерії оцінювання** знань, умінь, результатів роботи на практичному занятті, самостійної роботи, виконання індивідуальних і контрольних завдань.

Оцінку «**відмінно**» отримують студенти, які:

– мають систематизовані й глибокі знання навчального матеріалу;

- ґрунтовно засвоїли рекомендовані до кожної теми джерела та спеціальну літературу, уміють використовувати їх для аргументації тих чи тих положень при розкритті відповідної теми;
- виявили глибоке розуміння мовних процесів та явищ;
- вільно оперують відповідною юридичною термінологією, передбаченою програмою; уміють застосовувати основні мовні норми сучасної української літературної мови на практиці, самостійно створюють нормативні тексти юридичного спрямування, володіють навичками високої культури усного та писемного фахового мовлення;
- систематично, кваліфіковано, з використанням матеріалів із додаткової літератури, брали участь у практичних заняттях;
- опрацювали всі питання, передбачені для самостійного вивчення;
- виконали індивідуальні науково-дослідні завдання;
- глибоко висвітлили питання модульних контрольних робіт.

Оцінку «добре» отримують студенти, які:

- виявили обізнаність й добре засвоїли рекомендовану до кожної теми основну та спеціальну літературу;
- добре засвоїли матеріал, який дає змогу розуміти мовні процеси і явища;
- продемонстрували знання теоретичного матеріалу, орієнтуються в усіх темах, уміють застосовувати основні мовні норми сучасної української літературної мови у правовій сфері, самостійно створювати нормативні тексти зі спеціальності, оволоділи навичками усного та писемного фахового мовлення; брали активну участь у практичних заняттях; опрацювали всі питання, передбачені для самостійного вивчення;
- висвітили питання модульних контрольних робіт.

Оцінку «задовільно» отримують студенти, які:

- мають поверхові знання питань, передбачених програмою курсу;
- показали фрагментарну обізнаність щодо змісту питань, які розглядали під час практичних занять;
- обмежилися опосередкованим вивченням основної теоретичної літератури й виконанням практичних завдань;

- були пасивними під час практичних занять, не виявляли належних навичок і бажання до самостійної роботи;
- частково висвітили питання модульних контрольних робіт.

Оцінку «незадовільно» отримують студенти, які:

- не відвідували практичні заняття;
- були пасивними під час практичних занять, не виявляли належних навичок і бажання до самостійної роботи;
- не опрацювали рекомендованої літератури, не орієнтуються в аналізованих мовних процесах і явищах;
- нерегулярно виконували домашні завдання;
- не висвітили питання модульних контрольних робіт

Підсумковий контроль

Підсумкове оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється у формі екзамену. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Латинська мова» дорівнює сумі балів, набраних під час поточного контролю, та балів, набраних на іспиті. Додаткові бали додають до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Іноземна мова»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 7. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1.Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	2.Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	6
2. Науково-дослідна	1.Участь в наукових гуртках	6
	2.Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	3.Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
Разом*		30

*За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів.

Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Розділ 6. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відсутнє. Дистанційний курс «Латинська мова», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://e1.puet.edu.ua/>).

Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Латинська мова (підручник / Сторчова Т.В., Гуменюк Ж.Г., Київ 2015
2. Латинська мова (для неспеціальних факультетів) / Ревак Н.Г., Сулим В.Т.

Додадкові

1. Гарник, А. В. Латинский язык = Lingua Latina : учебник / А. В. Гарник, Г. И. Шевченко. – Минск : БГУ, 2012. – 263 с.
2. Гомон, Д. Н. Латинский язык : учеб.-метод. пособие / Д. Н. Гомон, А. В. Кириченко, О. Г. Прокопчук ; под ред. Г. И. Шевченко. – Минск : БГУ, 2010. –191 с.
3. Козлова Г.Г. Самоучитель латинського языка:ученик./Г.Г.Козлова.-4-е узд. – М. : Наука, 2009 – 352с.